

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

442. Quid possint Parochi quoad impediendas varias functiones regularium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

affirmativum non solet obligare, quando lex ipsa tempus non determinat, ait etiam Eman. Rodriq. *qq. reg. tom. 1. q. 43. a. 7.* hoc Tridentini decretum locum habere, dum in Monasteriis, hoc est, Ecclesiis regularium non predicatur.

Questio 440. An parochi multis & pœnis, in casu saltem notabilis negligentia & contumacia, cogere possint pueros ac rudes ad discendam doctrinam, eorum parentes ad mittendum illos?

Respondeo: etsi Zerola v. *doctrina Christiana* §. 3. id neget, illudque Tridentini *sess. 24. c. 4.* etiam per censuras Ecclesiasticas compellant; intelligat saltem de compulsionem eorum, quorum inererit eam docere; verior tamen sententia est, posse, saltem præfulem censuris compellere subditos, ut doctrinam Christianam discant, & parochos, ut eam doceant. Barb. *de off. paroch. p. 1. c. 15. n. 6.* citans Castrop. *de fide tr. 4. d. 1. p. 11. n. 3.* Sanch. *in Decal. l. 2. c. 3. n. 15.* Riccium *in decis. Curia Neap. p. 4. decis. 300. &c.*

Questio 441. An, & qualiter impedire possint parochi solemnitates aut functiones parochiales exerceri per alios in Ecclesia sua parochiali, aut aliis Ecclesiis publicis vel privatis oratoriis?

1. **R**espondeo ad primum: quantum spectat ad solemnitates, quæ per parochum seu Rectorem Ecclesiæ celebrandæ sunt ad instar earum, qui in Cathedralibus vel Collegiatis dicuntur pontificales seu majores per Episcopum, vel Prælatum, aut primam dignitatem celebrandæ, v. g. solemnitates Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes, sancti Titularis &c. de jure parochiali hæ celebrandæ spectant ad parochum; neq; laici aut laicorum congregationes se in hoc ingerere possunt, aut debent invito parochi, nisi legitime præscripta consuetudo vel privilegium, vel legitime iniuncta cum parochi concordia aliud statuatur. C. de Luca *de paroch. d. 30. n. 6.* Quo ad alias verò solemnitates concernentes talis, v. g. Congregationis alicujus, vel etiam populi, vel privatorum meram devotionem, quoties agitur de Ecclesia parochiali, vel ejus filiali, seu adjunctice loco parochialis, jus parochi consistere videtur circa celebrationem missæ, alteriusve functionis, ut ab eo, non autem ab extraneo fieri debeat; reliqua verò tendentia ad majorem cultum & servitium ipsius Ecclesiæ, modò à Romanæ Ecclesiæ ritibus non aberrant, reponi debent in libitu partium; ita ut penes illas sit potestas, v. g. invitandi illuc alios Clericos, conducendi cantores, aliæque faciendi juribus parochialibus non adversantia, etiã in functionibus, quæ sunt in ipsis parochialibus, vel earum filiabus. C. de Luc. *l. c. usi d. 31. n. 7.*

2. Respondeo ad secundum: quoad solemnitates spectantes majorem Ecclesiæ cultum & incitamentum pietatis ex devotione assumptas, & jus parochiale (quod ferè consentit in jure decimandi, percipiendi oblationes, funerandi & in obligatione recipiendi in paschate à parochianis Eucharistiam viaticum & extremam unctionem, pro ut fusiùs dicitur §. seq.) non tangentes, celebrandas in Ecclesiis publicis, vel etiam oratoriis legitime erectis intra limites parochiæ alicujus, quoties à rituali Ecclesiastico non aberrant (de quo tamen non ad parochum, sed Ordinarium spectat cognoscere)

non potest parochus eas impedire, aut eis, partibus invicis, se ingerere. C. de Luc. *l. c. n. 5. & 7.* eò quòd hujusmodi Ecclesiæ & oratoria exstructa intra limites parochiæ (nisi ex lege foundationis, aut legitima consuetudine, seu alias id specialiter probetur) salvis juribus parochialibus nullã subjectionem vel dependentiã habent à parochial. C. de Luc. *l. cit.*

Questio 442. Quid possint, vel non possint parochi, quo ad impediendas varias functiones Regularium?

1. **R**esp. primò in genere: functiones parochiales (quales dicuntur, quæ à proprio parochi fiunt, & ad ipsum spectant, & quibus Capellaniarum, seu quorumvis beneficii simplicium Rectores & Capellani se intrumittere nequeunt, Barb. *de off. paroch. p. 1. c. 12. n. 11.* Ricc. *in pr. fori Eccl. p. 4. resol. 304.* & quales v. g. sunt benedictio fontis baptismalis, Ricc. *l. cit. resol. 308.* Quarant. *in sum. Bullar. v. miss. fa in sine.* Barb. *l. cit. n. 2.* celebratio missæ feria 5. in Cœna Domini & Sabbathi sancti. Quar. *l. cit. resol. 209.* Candelarum benedictio in die purificationis, Barb. *n. 4.* Ricc. *resol. 305.* Item benedictio cinerum Ricc. *resol. 307.* Barb. *n. 8.* Quar. *l. cit.* Benedictio palmarum. Ricc. *resol. 307.* Barb. *nu. 9. & 10.* S. Congr. rituum de his omnibus benedictionibus agens, censensq; eas in Ecclesiis parochialibus à curatis peragi debere 5. Martii 1633. apud Barb.) etsi, inquam plures earum functionum in templis quoq; regularium de consuetudine aut privilegio fiant, ut constat, absq; eo, quòd à parochis impediatur, aut impediri possint, ea tamen, quæ jura parochialia sunt, seu à jure parochiali non diversã, in conventibus alijsq; domibus regularium invito parochi non possunt exerceri cù parochianis; dum ex privilegio Apostolicis eorundem jurium exercitium conceditur solum respectu ipsorum religiosorum, ac etiam eorum secularium, qui intra eadem septa more eorundem religiosorum sub obedientia superiorum ac servitio vivunt. C. de Luc. *de regular. d. 65. n. 8.*

2. Resp. secundò in specie: Regulares ab Episcopo approbati, quò minus secularium parochis subditorum confessiones audiant, à parochis impediri nequeunt, ut patet inter alia ex privilegio concessio Minoribus ab Alexand. IV. quo deinde gavisi Regulares alii, qui cum Minoribus in privilegiis communicant, ubi dicitur: quòd possint audire confessiones assensu parochorum minime requisito: adeoq; & eas audire possunt, ut inde inferant AA. parochis contradicentibus; sed neq; jurisdictio confessorum regularium dependet à parochis. Tamb. *de jure Abb. tom. 2. d. 6. q. 13. n. 1.* citans Sylv. *v. confessor.* Rodriq. *qq. regul. to. 1. q. 60. a. 1.* Mirand. *in Man. Prælat. to. 1. q. 45. n. 14. concl. 2.* Joann. à Cruce *de statu Relig. l. 2. c. 6. du. 1. concl. 53. &c.* Barb. *de off. paroch. c. 19. n. 22.* Fagund. *in prac. Eccl. l. 1. c. 5.* Estque hoc ita verum, ut etiam si Episcopi in licentis regularibus concessis dicant, ut iis, parochi renuente, non utantur, possint nihilominus ad huc, parochi renuente audire eas confessiones; cum Ordinarii summorum Pontificum hac in re concessa eis privilegia tollere aut limitare nequeant AA. iidem *loc. cit.* Sed neq; parochi impedire possunt, quò minus confessiones audiant in domibus penitentium infirmorum, quando ab eis vocantur, modò statim parochum certum faciant de facta sibi agroti confessione. Barb. *l. cit. n. 23.* referens sic declaratum expressè à S. Congreg. præpos. negot. Episc. & Regul. 2. Jul. 1587.

3. Secundò quo ad munus prædicandi, si parochi ipsi prædicare possint ac velint, non debent nec possunt ab Episcopo in hoc impediri. Barbos. *loc. cit. c. 14. n. 5.* unde sequi videtur, posse parochos impedire, quo minus regulares in Ecclesiis parochialibus loco parochorum prædicaturi illis ab Episcopo submittantur.

4. Tertio: non possunt parochi impedire regulares, ut in Ecclesiis suis non parochialibus non annuncient populo festa & jejunia. Barbos. *loc. cit. c. 16. n. 2.* ubi ait, se quidem reperisse, quod S. Cong. præpos. negot. Episc. & regul. rescribens Episcopo Burgi S. Domini de die 15. Decemb. anno 1603. censuerit, id regulares per se non posse: verum postmodum S. Cong. Concil. 2. Jul. 1620. censuisse, non prohiberi regulares in suis Ecclesiis annunciare festa & jejunia, citâ: que testantem id Peyrin. *in constitut. sui Ordini. Minimor. to. 2. const. 7. tit. V. n. 13.* & Lezan. *in sum. qq. regular. to. 1. c. 12. n. 41.* Possit quoque Episcopum ad hoc cogere regulares, nimirum ut ad offertorium missarum conventionalium diebus Dominicis in eorum Ecclesiis celebratarum denuncient populo festa & jejunia docet Barbos. *loc. cit. n. 26.* citans Hieron. Rodriq. *in comp. qq. regul. resol. 25. num. 5.* Portell & alios.

5. Quarto processiones, quo minus haberi possint aut dirigi à regularibus incedendo extra Ecclesiarum suarum claustra aut ambitum (hoc est propè muros Ecclesiæ, exeundo per januam unam & intrando per aliam vel eandem) per vias publicas seu per parochiam impedire possunt parochi, nisi forte in hoc specialiter privilegium habeant aliqui regulares. Cùm processiones facere per parochiam spectet ad curatos, & sine eorum consensu aut licentiâ illas dirigere nullus, etiam regularis valet. Barbos. *de off. paroch. c. 12. n. 13.* testans, sic censuisse & rescripsisse Congregationem rituum *in una Hispal. 26. febr. Anno 1628.* cujus tenorem ibidem recitat. Quinimò etiam in propriis regularium Ecclesiis seu septis haberi processiones, quandoque parochi alii clerici faculares impedire prætendunt ratione avertisiois concursus populi, quia nempe eadem functio vel solennitas celebratur in Ecclesia parochiali vel alia seculari; super quo, ut ait C. de Luca *de regular. d. 1. n. 64.* certa regulari dari non potest, cùm totum pendeat à consuetudine, vel à privilegiis, vel à populorum & locorum qualitate, aliisque circumstantiis facti.

Questio 443. An parochi impedire possint fundationem & ædificationem Monasterii, Collegii seu Conventus regularium sub prætextu, quod incorporentur in eo domus parochia, & vel sic priventur emolumentis, quæ à dictarum domuum incolis percipiuntur?

R Espondeo negativè. Card. de Luca. *de regul. d. 33. n. 8. & 9.* Sed neque tenentur in hoc casu regulares recompenfare parochis emolumenta ista, quæ aliis parochi ab istarum domuum incolis habituri fuissent, uti nec tenentur Judæi pro domibus, quas inhabitant, refarcire parochos damna & interesse ob emolumenta, quæ aliis perciperet à parochianis Christianis, easdem domus inhabitantibus C. de Luca. *de paroch. d. 29. n. 3.* citans Ricciull. *de jure personar. extra gremium Eccl. exist. l. 2. c. 9.* utrumque ad litteram decusum in-

quiens per tex. *c. penult. de excess. prælator. uti & ibid. n. 10. in fine* inquit, totius orbis Christiani praxin & observantiam esse, quod religiosi ob novas constructiones & ampliationes ad talem recompensationem parochos faciendam non teneantur. Cùm enim non teneantur religiosi pro domibus, quas inhabitant, vel etiam pro prædiis, quamvis aliis decimabilibus, quæ acquirunt, pro construenda Ecclesia vel conventu, seu pro hortis deservientibus ad usum eorundem solvere decimas, uti Abb. alique DD. communiter & Rebuff. *de decimis. q. 14.* apud C. de Luca. *ult. cit. num. 7.* multò minus tenebuntur ratione emolumentorum subrogatorum loco decimarum personalium, quæ exiguntur solent ob solam administrationem Sacramentorum aliorumque divinarum; præsertim, cùm quo ad ista emolumenta nullum præjudicium causetur parochos, dum per hoc populus non cessat, sed ad summum ad alias parochias commigret: parochi autem attendi debeant tanquam universitas, cui in genere nullum per hoc causatur præjudicium; & quo ad singulos quilibet ita se habeat ad commodum & incommodum, Quia sicut casus tulit, ut in ista parochia hujus constructio vel ampliatio conventus facta, unde pars populi ad aliam parochiam recesserit, ita è contra in casu constructionis domorum regularium in aliis parochiis, hæc augmentum accipit, aut accipere potest. C. de Luca. *loc. cit. n. 7. & 8.* Neque dictis contraria sunt Rotæ *decis. 289. & 309. p. 12. recent.* quæ sunt super præjudicio, quod parochos resultare dicitur ex hovorum conventuum vel domuum regularium fundationibus; unde propterea receptum sit, ejus consensum requiri, & habere illum jus se opponendi. Nam præjudicium illud, cùm non confideretur in ordine ad domos materiales, aliis per faculares inhabitari solitas, dum, ut dictum, populus non evanescit, neque imminuitur, sed consideratur in ordine ad ministracionem Sacramentorum, electionem sepulture, anniversaria, diminutionem concursus populi ad Ecclesiam parochialem, hinc erectiones illæ novarum domuum regularium, reluctantis religiosis aliis, altarumve Ecclesiarum rectoribus fieri nequeunt ad certas annas, non tamen vetantur erigi domus regulares absque Ecclesia habente januam ad publicum, adeo ut non detur aditus populi ad Sacramenta aliaque divina recipienda & eligendam sepulturam C. de Luca. *loc. cit. n. 10.*

Questio 444. An parochi seu plebani possint in suos parochianos ferre censuram?

R Espondeo negativè, spectato nimirum jure communi, seu secluso speciali privilegio aut præscriptione. Laym. *ad c. cum ab Ecclesiarum. de off. Jud. ordinat. n. 4.* citans Abb. *ad c. 2. tit. eod. n. 10.* contra Gl. *magnam in c. c. cum ab Ecclesiar. & Jo. And. & Imol. ibid.* Et sic constat ex praxi Ecclesiarum. Et ferre censuram spectat ad jurisdictionem fori externi, uti aperte colligitur ex *cit. c. cum ab Eccl. & c. quarenti. de verb. signif. & c. 1. de sent. excom. in 6.* parochi autem spectato jure communi jurisdictionem in foro externo non exercent, sed tantum in pœnitentiali, argumento. *c. de persona. 38. chus. 11. q. 1. juncta gl. V. non ab alio.* Laym. *loc. cit.* Sed neque obstat textus *cit. c. cum ab Eccl.* cùm plebanus iste, de quo ibi, non erat simplex parochus seu curatus, dum inter prælatos nu-